

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžsk/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 7016200321
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7016200321.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Q. W., U., Poľská republika, právne zastúpenej JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, Masarykova 2, 080 01 Prešov, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústredie, Ul. 29. augusta 8 - 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice č. 705-3440151511-GC09/11-655 60079/2011-KEM zo dňa 22. augusta 2011, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/20/2016-22 zo dňa 16. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/20/2016-22 zo dňa 16. júna 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým uznesením č. k. 8S/20/2016-22 zo dňa 16.06.2016 podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zastavil konanie, keďže žaloba smerovala proti prvostupňovému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, proti ktorému žalobkyňa ako účastníčka konania nepodala riadny opravný prostriedok, podanie ktorého je v zmysle ust. § 247 ods. 2 O.s.p. predpokladom možnosti postupu správneho súdu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p.

Pokiaľ ide o formu doručovania rozhodnutia v administratívnom konaní, krajský súd vychádzajúc z dikcie § 212 ods. 1, ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) konštatoval správnosť argumentácie žalovanej v písomnom vyjadrení z 23.05.2016, podľa obsahu ktorej v preskúmanej právnej veci išlo o doručovanie rozhodnutia o vzniku, resp. zániku poistenia, ktoré sa neoznamuje dorúčením rozhodnutia do vlastných rúk. V podrobnostiach ohľadom doručovania rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zo dňa 22.08.2011 žalobkyňa sa krajský súd plne stotožnil s obsahom písomného vyjadrenia žalovanej zo dňa 23.05.2016.

Krajský súd zároveň konštatoval neexistenciu procesno-právnych podmienok pre žalobkyňou

navrhovaný postup podľa § 250b ods. 2 O.s.p. Z obsahu administratívneho spisu žalovanej a správneho orgánu prvého stupňa vyplýva, že Sociálna poisťovňa, pobočka Košice so žalobkyňou konala ako s účastníčkou administratívneho konania a doručovala jej rozhodnutie zo dňa 22.08.2011 na jej známu adresu. Možnosť aplikácie právneho režimu uvedeného v ust. § 250b ods. 2 O.s.p. predpokladá taký procesno-právny stav v administratívnom konaní, v rámci ktorého správny orgán nepovažuje dotknutý subjekt za účastníka konania, nekoná s ním a nedoručí mu svoje rozhodnutie. Dané zákonom predpokladané východiskové skutočnosti pre možný procesný postup podľa § 250b ods. 2 O.s.p. v preskúmanej právnej veci z obsahu administratívneho spisu podľa názoru krajského súdu nevyplývajú.

Vychádzajúc z hore uvedených dôvodov krajský súd konanie vo veci zastavil podľa § 250d ods. 3 O.s.p. s poukázaním na ust. § 247 ods. 2 O.s.p.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti uzneseniu o zastavení konania podala žalobkyňa odvolanie, v ktorom namietala, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu malo byť doručované žalobkyni do vlastných rúk, a preto navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalobkyňa v odvolaní neuviedla také námietky, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu. S napadnutým uznesením krajského súdu súhlasí v celom rozsahu, a preto navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), po preskúmaní napadnutého uznesenia a konania, ktorú mu predchádzalo, dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 247 ods. 2 O. s. p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 250b ods. 2 O. s. p. ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správne orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

Podľa § 250d ods. 3 O. s. p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 212 ods. 1 zákona o sociálnom poistení rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

Podľa § 212 ods. 3 zákona o sociálnom poistení rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou "do vlastných rúk". Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia

- a) o nepriznaní dávky, odňatí dávky, znížení dávky alebo o zastavení výplaty dávky,
- b) o uložení povinnosti vrátiť neprávom vyplatené sumy na dávke,
- c) o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie, o uložení pokuty a penále,
- d) o prerušení konania,
- e) o zastavení konania.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovanej, odvolací súd zistil, že Sociálna poisťovňa, pobočka Košice, ako prvostupňový správny orgán, rozhodnutím č. 705-34401151511-GC09/11-655 60079/2011-KEM zo dňa 22.08.2011 rozhodla podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod 1 a § 210 ods. 1 zákona o sociálnom poistení tak, že žalobkyni nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 01.07.2010 do 30.11.2010 podľa slovenskej legislatívy.

Rozhodnutie bolo žalobkyni doručované na adresu do Poľska, t. j. na adresu uvedenú v žalobe a bolo prevzaté dňa 09.09.2011 osobou žijúcou so žalobkyňou v spoločnej domácnosti.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal zamestnávateľ žalobkyne Boguslaw Jakub Bulat, IČO:44990651, odvolanie a žalovaná rozhodnutím č. 55324-3/2011-BA zo dňa 06.12.2011 odvolanie zamietla a prvostupňové rozhodnutie č. 705-34401151511-GC09/11-655 60079/2011-KEM zo dňa 22.08.2011 potvrdila. Uvedené rozhodnutie bolo prevzaté dňa 20.12.2011 osobou žijúcou so žalobkyňou v spoločnej domácnosti. Voči uvedenému rozhodnutiu žalovanej žalobkyňa žalobu nepodala. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého neboli splnené podmienky na žalobkyňou navrhovaný postup podľa § 250b ods. 2 O.s.p., pretože správne orgány so žalobkyňou ako účastníčkou konania konali.

Odvolanie žalobkyne voči prvostupňovému rozhodnutiu zo dňa 03.11.2015 bolo doručené žalovanej dňa 09.11.2015, teda po uplynutí 30 dňovej lehoty na podanie odvolania. O lehote na podanie odvolania bola žalobkyňa v rozhodnutí riadne poučená.

Žalovaná písomným vyjadrením zo dňa 14.12.2015 adresovaným žalobkyni poukázala na znenie ustanovení § 212 ods. 1, ods. 3 a § 215 ods. 1, ods. 2 zákona o sociálnom poistení a konštatovala právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa - Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zo dňa 22.08.2011 v spojení s rozhodnutím žalovanej zo dňa 06.12.2011 a uviedla, že žalobkyňa nevyužila v zákonom stanovenej lehote možnosť podať proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu zo dňa 22.08.2011 riadny opravný prostriedok, pričom odvolacie konanie začaté na základe odvolania zamestnávateľa žalobkyne bolo ukončené vydaním právoplatného rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava č. 55324-3/2011-BA zo 06.12.2011, ktorým žalovaná ako odvolací orgán potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zo dňa 22.08.2011.

Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že nie sú splnené podmienky pre preskúmanie žalobou napadnutého rozhodnutia správneho orgánu Sociálnej poisťovne, pobočky Košice č. 705-34401151511-GC09/11-655 60079/2011-KEM zo dňa 22.08.2011, pretože ide o rozhodnutie prvostupňové. Predpokladom na postup podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Žalobkyňa v žalobe nenapadla rozhodnutie žalovanej č. 55324-3/2011-BA zo dňa 06.12.2011, ktorým odvolanie zamestnávateľa žalobkyne zamietla a prvostupňové rozhodnutie č. 705-

34401151511-GC09/11-655 60079/2011-KEM zo dňa 22.08.2011 potvrdila.

K námietke nezákonného doručenia prvostupňového správneho rozhodnutia žalobkyni odvolací súd uvádza, že nie je dôvodná. Zákon o sociálnom poistení pozná doručovanie do vlastných rúk a tzv. „obyčajné“ doručovanie. Taxatívny výpočet rozhodnutí, ktoré je potrebné doručiť do vlastných rúk ustanovuje § 212 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Rozhodnutie o nevzniknutí povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti sa v § 212 ods. 3 zákona o sociálnom poistení nenachádza, a preto sa doručovanie takéhoto rozhodnutia do vlastných rúk nevyžaduje.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Na základe vyššie uvedených skutočností dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v predmetnej veci boli dané podmienky odôvodňujúce zastavenie konania, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1 O. s. p. napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods.1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobkyňa v konaní nemala úspech a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.